

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient núm. 7/2023 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat i en reunió virtual de data 26 de juny de 2023 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm. 7/2023

ASSUMPTE: Escrit del Síndic de Greuges en relació al tractament que *La Vanguardia* va fer de la violació d'una nena d'11 anys per part d'un grup d'adolescents menors d'edat en un centre comercial de Badalona. En la carta el Síndic mostra la preocupació per la possible vulneració de la intimitat i els drets de la menor (criteri 11 del Codi Deontològic) al mencionar l'origen migrant de la família.

ANTECEDENTS O FETS

El Col·legi de Periodistes de Catalunya dona trasllat al Consell de la Informació de Catalunya d'una carta el 17 d'abril de 2023, signada per M.J.L., Adjunta per a la defensa dels drets dels infants i dels adolescents del Síndic de Greuges, on mostra la seva preocupació pel tractament de la notícia en "alguns mitjans de comunicació", en relació a la presumpta violació d'una nena d'11 anys per part d'un grup de 6 nois menors d'edat, quatre d'ells de menys de 14 anys, en un centre comercial de Badalona.

La carta del Síndic de Greuges posa de exemple que *La Vanguardia* del dia 8 d'abril de 2023 en la notícia sobre els fets de Badalona en un paràgraf afirma que **"tal es el temor generado, que la familia de la víctima, emigrantes procedentes de Ghana, se plantean cambiar de domicilio y de ciudad"**.

Notícia de [La Vanguardia](#) 8/03, actualitzat el 9/03/2023.

Considera el Síndic de Greuges que aquesta menció a l'origen migrant de la família podria vulnerar la intimitat de la nena ja que pot facilitar la seva identificació. El Síndic de Greuges es refereix a que aquesta dada l'han donat "alguns mitjans de comunicació" però només posa com exemple la notícia de *La Vanguardia* del dia 8 d'abril.

AL·LEGACIONS

Posats en contacte amb *La Vanguardia* per demanar al·legacions sobre la suposada vulneració del punt 11 del Codi Deontològic sobre la protecció dels drets dels menors, no s'ha obtingut resposta per part d'aquest diari. No s'han demanat al·legacions a cap altre mitjà donat que la Carta del Síndic de Greuges només fa referència a *La Vanguardia*.

PONÈNCIA

Efectivament, aquesta notícia va ser donada per la pràctica totalitat dels mitjans de comunicació, i la primera en difondre els fets va ser TV3 per part de la periodista Anna Punsí, mitjà al qual fan referència els altres quan donen la notícia. Però no hem pogut trobar en les declaracions d'Anna Punsí les referències a l'origen de la família. Malgrat tot, el diari *20 Minuts* el 10 de març de 2023 fa referència als esdeveniments de la següent manera:

"La periodista de TV3, que hizo público el caso, también ha relatado que la familia de la víctima, inmigrantes procedentes de Ghana, se está planteando marcharse de Badalona

debido a las amenazas que está sufriendo por parte del entorno de los agresores, que según *La Sexta son de etnia gitana*" ([20 Minutos, 10-03-2023](#)).

Altres mitjans que també fan referència a l'origen de la família i l'ètnia dels presumptes agressors són: [RAC1](#) (9-03-2023) [El Confidencial](#) (11-03-2023) [Metrópoli Abierta](#) (18-03-2023); [El Mundo](#) (29-03-2023).

No s'ha aconseguit establir – i tampoc és l'objectiu d'aquesta ponència – d'on surten les referències a l'origen de la família de la noia agredida ni tampoc a l'ètnia dels presumptes agressors. No disposem, per tant, de suficient informació per conèixer quin mitjà les va donar per primer cop.

Sobre aquest aspectes, el Codi Deontològic estableix els següents criteris referits a menors i a la cita de nacionalitats o ètnies:

El Criteri 11 del Codi Deontològic estableix que s'han de respectar els drets dels menors

“Cal evitar difondre la identitat dels menors quan apareixen com a víctimes (excepte en supòsit d'homicidi i casos de segrestos o desaparicions), testimonis o inculpats en causes criminals. Aquesta consideració és especialment pertinent en assumptes d'especial transcendència social, com ara delictes sexuals, suïcidis, problemes referents a adopcions o fills de pares empresonats”.

A més de l'estipulat en el criteri 11, l'Annex F es dedica a les recomanacions sobre la cita de nacionalitats i ètnies de la manera següent:

“La utilització per part dels mitjans audiovisuals de paraules i conceptes relacionats amb la nacionalitat o llocs de procedència per designar en titulars a un individu o banda d'individus que han comès actes delictius és discriminatòria.

Quan el tractament que donen els mitjans de comunicació a les informacions pot entrar dins d'un context discriminatori a fi de cridar l'atenció del lector, el que es provoca és que els ciutadans tinguin una actitud negativa respecte al fet migratori i als immigrants.

El CIC recomana als mitjans de comunicació que actuïn amb especial responsabilitat i rigor en el cas d'informacions o opinions amb continguts que puguin suscitar discriminacions per raons de gènere, ètnies, creences o extracció social o cultural, és a dir, evitant-se en tot cas les generalitzacions i l'etiquetatge de les persones per trets diferencials, ja siguin ètnics, religiosos, econòmics o socials. En tot cas, si el mitjà considera que la nacionalitat dels protagonistes és noticable, i sempre per tal de no fomentar en el receptor impulsos discriminatoris, el CIC recomana que aquesta dada s'esmenti sempre, siguin d'on siguin els autors dels fets descrits”.

En el cas que ens ocupa la menció a l'origen de la família de la nena agredida (Ghana) pot representar la fàcil identificació de la menor, a part que no aporta informació significativa.

Pel que fa a la menció de l'ètnia dels presumptes agressors que fa per exemple el diari *20 Minutos* que cita al seu torn com a font *La Sexta*, tampoc aporta una informació

rellevant, i en canvi pot exacerbar actituds racistes en l'audiència, com així es pot veure en els comentaris que acompanyen les informacions citades.

Cal separar el delicte de l'origen de qui el comet, sense oblidar que, com va passar en el Regne Unit, una banda que prostituïa menors a Rotherham (Nord de Londres, [The Times, 29-12-2021](#)) no va ser investigada per por que la policia fos titllada de racista donat l'origen ètnic dels proxenetes. És un tema sobre el qual caldria reflexionar, si bé no és aquest el cas que ens ocupa.

De conformitat amb la ponència, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent

ACORD:

El Consell de la Informació considera que La Vanguardia ha vulnerat el Criteri 11 del Codi Deontològic de protecció dels drets del menor en citar la procedència de la família de la noia agredida a Badalona. I la majoria dels diaris i mitjans citats incompleixen la recomanació de l'Annex F relativa a la menció de l'ètnia dels presumptes agressors.

En general, el CIC insta tots els mitjans de comunicació a ser especialment curosos quan es tracta de menors, als que cal protegir per sobre els interessos legítims de l'audiència a la informació.

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 26 de juny de 2023. Certifico.

Vistiplau
Josep Carles Rius
President

Josep Rovirosa
Secretari General